

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	basisonderwijs
Instellingsnummer	24513
Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur	Johan DE WAELE
adres	Lindestraat 30 9790 WORTEGEM-PETEGEM
telefoon	055-31.64.89
fax	055-31.64.89
e-mail	gbsdekouter@telenet.be
website/URL	www.gbsdekouter.be
Inrichtende macht/Bestuur	Gemeentebestuur van Wortegem-Petegem 976209
adres	Waregemseweg 35 9790 WORTEGEM-PETEGEM
Overkoepelende structuur	Gemeentelijk Onderwijs Schelde Leie 121475
Tijdstip doorlichting	Van 25 mei tot 28 mei 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Martin Descheemaeker
Teamleden	Lionel Creyf
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	31 augustus 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Leergebieden in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	9
5.1	(Leer)prestaties	9
5.2	Schoolloopbaan	14
5.3	Outcomes	14
5.4	Tevredenheid	14
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	15
6.1	Algemeen	15
6.2	Personeel	15
6.3	Logistiek	15
6.4	Onderwijskundig	16
7	STERKTES EN ZWAKTES	20
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	20
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	20
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	21
8	ADVIES	22
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	23

1 INLEIDING

Van 25 tot 28 mei 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de subsidiëeringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- sterke verjonging van het lerarenkorps
- recente directiewissel
- onstabiel personeelsbestand (opeenvolgende wissels, veel tijdelijke vervangingen)
- recente nieuwbouw, verhuizing,...
- recente herstructurering van lagere school naar basisschool

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Leergebieden in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :

DL-f

Leergebied	
Nederlands	J
wiskundige initiatie	
wereldoriëntatie	
muzische vorming	J
lichamelijke opvoeding	J

Gewoon lager onderwijs :

Leergebied	
Nederlands	
Frans	J
wiskunde	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	J
lichamelijke opvoeding	
Leergebiedoverschrijdende ET	
leren leren	
sociale vaardigheden	
ICT	J

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen	
Leiderschap	
Visie	X
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundighedsbevordering	
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing In/ curs	
Uitrusting	
Infrastructuur	X
Welzijn	
Veiligheid	X
Gezondheid en hygiëne	
Milieu	
Werken/ stages	
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	X
Onderwijsorganisatie	
Begeleiding	
Afstemming andere partners	
Leerbegeleiding	X
Loopbaanbegeleiding	
Socio-emotionele begeleiding	
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	
Rapporteringspraktijk	X

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	
Aansluiting arbeidsmarkt	
Tevredenheid	
Leerlingen	
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

De resultaten van de summatieve toetsing door externen en van klasspecifieke evaluaties, de gegevens uit het kinddossier en de klasmap, het onderwijsleeraanbod en de manier van lesgeven - verder het didactisch handelen genoemd - tonen aan dat de gemeentelijke basisschool 'De Kouter' voldoet aan de verwachtingen van de overheid voor wat betreft de onderzochte leergebieden: Nederlands, muzische vorming en lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs en Frans, wereldoriëntatie, muzische vorming en ICT in het lager onderwijs. Hoewel het beleid aspecten van de regelgeving – inzonderheid omtrent 'revalidatie', 'godsdienst' en 'extramurale activiteiten' - weinig systematisch bewaakt, realiseert deze basisschool voldoende onderwijskwaliteit en doet ze bijzondere inspanningen voor een functionele en veilige accommodatie, wat leidt tot een gunstig advies.

Voor wat **Nederlands** betreft, biedt het kleuteronderwijs gevarieerde taalactiviteiten aan waarbij het taalgebruik als zender en als ontvanger wordt gestimuleerd. Hierbij focust het team in ruime mate op ontluikend lezen. Er is echter nood aan specifieke articulatiespelletjes en enig voorbehoud voor vormen van didactische vervroeging. De nieuwe accommodatie – met slaaphoekje en avonturenspeelplaats - is significant voor de aandacht voor de **lichamelijke opvoeding**. De kleuterafdeling zet diverse bewegingsactiviteiten op en programmeert watergewinning voor kleuters als schoolspecifiek doel. Als gevolg van een nascholing heeft de school prioritaire aandacht voor de **muzische vorming**. Het team hanteert een specifiek groeiboek om het onderwijsaanbod te bewaken dat kan resulteren in een specifieke leerlijn. Naargelang het onderwijsniveau, de leraar, het leerdomein en het thema moet de procesmatige aanpak en het experimenteren soms nog wijken voor een productgerichte benadering, waarbij het model de toon aangeeft. Vooral in het niveau lager signaleert de nood aan alternatieve evaluatie- en rapporteringsvormen dat de uitgangspunten van het leerplan nog niet behoren tot het gedachtegoed van het team. Inzake **wereldoriëntatie**, biedt het lager onderwijs voldoende kansen aan het kind om zijn omringende wereld beter te begrijpen en er meer greep op te krijgen. Vooral de structuren op schoolniveau om de leerplandoelen te bewaken, de ruimte voor realiteitsonderwijs, de integratie met muzische vorming en het aanbod van gevarieerde werkvormen met kansen tot interactie en tot transferabel leren, bepalen in voldoende mate een kwaliteitsvolle benadering van dit leergebied. Diverse breuklijnen in het onderwijsleeraanbod, vormen van zaakonderwijs en van een cursorische aanpak verraden echter een gebrekkige implementatie van het leerplan en signaleren expliciete werkelden. De school beschikt over een talenbeleidsplan dat tevens ruimte biedt voor taalsensibilisering **Frans** als schoolspecifiek doel vanaf de derde kleuterklas. Deze activiteiten overstijgen soms de speelse 'kennismaking' en neigen doorgaans naar taal instructie. Bij de systematische taalinitiatie wordt nog sterk gefocust op het schriftelijke taalgebruik en op grammaticale inhouden wat niet meteen overeenstemt met de uitgangspunten van de eindtermen. De school beschikt nog niet over outputgegevens die aangeven in hoeverre ze de maatschappelijke verwachtingen voor Frans heeft gerealiseerd. Met het oog op het systematisch nastreven van de **ICT-competenties** heeft ze op basis van een ICT-groeiboek een leerlijn ontwikkeld die operationeel wordt vanaf 2009-2010.

De school doet inspanningen om haar pedagogisch project te realiseren en zich – onder meer door een nieuwe, toekomstgerichte accommodatie voor de recente kleuterafdeling - te profileren als een geïntegreerde basisschool. Ondanks de frequente personeelsswissels biedt het team van deze kleinschalige entiteit, onder impuls van het dynamisch intern leiderschap, voldoende ondersteuning om kwalitatief onderwijs te organiseren. De inzet en de stimulerende onderwijsstijl van de meeste teamleden verhoogt de motivatie en het welbevinden bij het kind, wat kan resulteren in een positief zelfbeeld.

De school zorgt in ruime mate voor een breed en uitdagend onderwijsleeraanbod. Daarbij zijn leerplannen, onderwijsleerpakketten en in zekere mate de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen richtinggevend. Tevens is het team gestart om het onderwijsleeraanbod te bewaken vanuit de leerplannen. In dat kader is er vernieuwde aandacht voor de kortetermijnplanning en hanteren leraren een jaarplanning wereldoriëntatie en een groeiboek muzische vorming. Doorgaans komen de verschillende leerdomeinen vrij evenwichtig aan bod met enig voorbehoud voor technologische opvoeding. Overeenkomstig het pedagogisch project heeft het team voldoende aandacht voor de sociaal-emotionele en de lichamelijke ontwikkeling van de kinderen. Aanvullend organiseert het watergewinning in het kleuteronderwijs en de school maakt kinderen op jonge leeftijd reeds gevoelig voor Frans. Deze schoolspecifieke doelen zijn geen belemmering voor het bereiken van de minimale verwachtingen van de overheid.

Onder impuls van het intern leiderschap en door het enthousiasme van enkele dynamische leraren, getuigt de **leerbegeleiding** in de klas doorgaans van een gedreven onderwijskundige aanpak. Over het algemeen

zorgen teamleden ervoor dat zoveel mogelijk leermoeilijkheden worden voorkomen. Hiertoe bieden ze inhouden aan die veelal aansluiten bij de leefwereld van het kind. Zo is er een uitwerking van thema's

waarbij kleuters kunnen experimenteren en exploreren. De lagereschoolkinderen mogen meewerken aan projecten met kansen tot natuurbeleving en tot maatschappelijke reflectie. De leeruitstappen, de veenklas en de toontafels versterken alvast de realiteitswaarde. De aandacht voor hoeken- en contractwerk creëert kansen tot initiatief, tot interactie en tot constructief leren. Vooral in de derde graad krijgen aspecten van leren leren, van sociale vaardigheden en ICT-competenties voldoende kansen. De frequente personeelwissels, de flexibele groeiperingsvormen en de schoolspecifieke doelen vereisen echter een prioritaire aandacht voor continuïteit en gradatie in het onderwijsleeraanbod. Ondanks uniforme onderwijsleerpakketten en de recente structuren op schoolniveau die een gelijkgerichte, continue aanpak beogen, manifesteren zich echter nog breuklijnen in wereldoriëntatie, muzische vorming, handschriftontwikkeling en lichamelijke opvoeding. Daartegenover bieden de gezamenlijke activiteiten tussen kleuter en lager onderwijs en de gemeenschappelijke overdekte ruimte kansen tot integratie.

Overeenkomstig het geïntegreerde zorgbeleid doet de school inspanningen om te beantwoorden aan het beeld van 'zorgzame school'. Om onderwijs op maat te organiseren beoogt ze een teamaanpak. Ze heeft aandacht voor een systematische beeldvorming van beginsituatie van de kinderen en beschikt over structuren om de individuele ontwikkeling longitudinaal te volgen. Hoewel het nog geen gewoonte is om gedifferentieerde verwachtingen te expliciteren, houdt het lagereschoolteam in zekere mate rekening met verschillen tussen de kinderen. Het benut hierbij vooral suggesties aangereikt door de methode. Hoofdzakelijk is deze differentiatie een aanpak waarbij kinderen kunnen werken naar eigen tempo en soms op hun niveau. Binnen wereldoriëntatie en muzische vorming zijn er vormen van differentiatie naar interesse. Het kleuteronderwijs heeft nog geen traditie om bij groepsactiviteiten systematisch te differentiëren en komen te vroeg aangeboden inhouden en te lang durende groepsactiviteiten niet meteen tegemoet aan de noden van de individuele kleuter.

Het team heeft toenemende aandacht voor kinderen met individuele noden. De zorgverbredende werking die de groepsleraar als spil van het gebeuren beoogt, is in ontwikkeling. Het gebruik van een evaluatiefiche is opgestart en vooral in het lager onderwijs worden aanvullende maatregelen getroffen voor kinderen met problemen. Zo is voor Frans een individuele leerlijn opgezet. Discontinuïteit binnen het zorgkader bemoeilijkt echter een effectieve invulling van de tweedelijnszorg. Hoewel het zorgteam structuren heeft opgezet om de zorgverbredende activiteiten in te vullen overeenkomstig de fasen van handelingsplanning, moet de aanpak nog verder verfijnd en meer focussen op fundamentele tekorten. De ondersteuning door externe hulpverleners - vooral de individuele kindbegeleiding vanuit het buitengewoon onderwijs - is doorgaans doelgericht en effectief, mede omdat ook de ouders en het lerarenteam erbij zijn betrokken. In dat opzicht is de schoolspecifieke zorgcoördinatie een waardevol gegeven.

De school getuigt van een toetscultuur en heeft voor bepaalde aspecten een behoorlijk zicht op haar onderwijskwaliteit. Het beleid is gestart om teamreflecties op te zetten, om sterke punten te bestendigen en de werking waar nodig bij te sturen. Tevens zijn diverse structuren opgezet om onderwijsactoren te informeren over de schoolwerking. Ondanks frequent informeel overleg mankeert soms formele rapportering tussen de onderwijsniveaus, of tussen onderwijsgevend en binnen een specifiek leergebied. Hoewel het team bijzondere inspanningen doet voor de rapportage van de ontwikkeling en de leervordering van het individuele kind, blijft de rapportering van wereldoriëntatie en muzische vorming een werkpunt en die van de leergebiedoverschrijdende eindtermen een noodzaak. Het teamoverleg en de rapportage omtrent kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen in het kader van de GON-werking en de zorgcoördinatie is dan wél een voorbeeld van goede praktijk.

De schooldoorlichting leert dat de basisschool 'De Kouter' zich inspant om zich schoolspecifiek te profileren waarbij de aandacht voor onderwijskwaliteit en voor een functionele accommodatie in de focus staan. Blikvangers die de affiche kleuren zijn onder meer: de functionele inrichting van de kleuterafdeling, de gedreven inzet van de meeste teamleden, de goede samenwerking tussen de onderwijsactoren, de inspanning voor een gecoördineerde zorgverbredende teamaanpak, de aandacht voor de lichamelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling, voor het bewaken van het onderwijsleeraanbod en voor een systematische evaluatie en rapportering van de individuele ontwikkeling. Het intern leiderschap getuigt van een empathische aanpak en ouders, personeel en kinderen helpen de schoolwerking dragen. Om de klas- en schoolwerking te optimaliseren kan het team verder werk maken van de implementatie van de leerplannen, van de concretisering van het output- en zorgbeleid, van de ICT-begeleiding, van de rapportering en van het wegwerken van breuklijnen in het onderwijsaanbod. De opvolging van de regelgeving is eveneens een noodzakelijk aandachtspunt. Op onderwijskundig vlak krijgt de school alle vertrouwen om verder uit te groeien tot een professionele leergemeenschap en tot een effectieve school.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- Bij de aanvang van het schooljaar hebben de leraren een voldoende beeld over de taalvaardigheid van de kinderen door middel van het huisbezoek, het overgangsgesprek, informele contacten, logboeknotities uit de vorige groepen en/of het kinddossier. De school gaat aspecten van de taalontwikkeling na onder meer door gestandaardiseerde schoolrijpheidstests. Ze hanteert in aanzet een uniform observatie-instrument dat specifieke aspecten van taalvaardigheid (articulatie, zinsbouw en woordenschat) en van leesinitiatie in beeld brengt. Hoewel aanvullende 'opmerkingen' het algemene oordeel kunnen nuanceren is er doorgaans een weinig gedifferentieerde beeldvorming bij gebrek aan gemeenschappelijke afspraken, aan criteria, en aan begripsvulling. Zo zijn er nauwelijks gegevens beschikbaar over 'luistergedrag'.
- De teamleden doen een inspanning om – zij het selectief - de doelenformulering te linken aan het leerplan. Soms werken teamleden met een streefwoordenschat of een begrippenlijst die een gradatie in het taalaanbod binnen en/of over de leeftijdsgroepen heen beoogt. Het is nog geen traditie om expliciet de nagestreefde leerplandoelen voor Nederlands te bewaken. In de combinatieklas zijn er soms specifieke activiteiten naargelang de subgroep.
- De school heeft haar visie op talenbeleid geëxpliciteerd dat prioritair focust op een correct taalgebruik en op een vlotte communicatie. Er is een voldoende gevarieerd aanbod van taalactiviteiten zoals prentlezen, dramatiseren en poppenkastspel. Het team focust zowel op het receptieve als op het productieve taalgebruik en stimuleert de ontluikende geletterdheid. Daartoe is er divers ontwikkelingsmateriaal voorhanden. Aanvullend maakt de school systematisch gebruik van het aanbod in de plaatselijke bibliotheek. Zo werken teamleden met ankerverhalen en zijn specifieke kleuterboeken voorhanden. Bij de jongste kinderen komen doelgerichte articulatiespelletjes minder aan bod.
- Bepaalde groepsgerichte taalactiviteiten - zoals het gezamenlijke poppenkastspel – en een verhaal met prenten neigen voor bepaalde kinderen naar didactische vervroeging. Dat is eveneens het geval voor aspecten van de taalsensibilisering Frans in de derde kleuterklas.
- Als gevolg van een teamreflectie gaat de genomen optie voor een specifiek onderwijsleerpakket niet door. Uit gesprekken en observaties blijkt dat de leraar rekening houdt met aangereikte tips van de GON-leraar en dat individuele remediërende interventies doorgaans worden opgezet op basis van een recente specifieke vakpublicatie. Uit observaties blijkt echter dat de taalvaardigheid en de luisterhouding bij het jonge kind worden afgeremd door het soms weinig stimulerende taalgedrag in de klas.

Muzische vorming

Voldoet

Vaststellingen

- Behalve de algemene informatie uit het huisbezoek, het 'overgangsgesprek', de informele contacten, het logboek en het kinddossier, beschikt de school over weinig specifieke kindgegevens ten aanzien van de muzische vorming. Op klasniveau is er naargelang de kleuteronderwijzeres een zekere beeldvorming van de evolutie van het kind middels het recente kinderwerk en individuele notities over technische deelvaardigheden. Op school leeft de intentie om het gebruik van portfolio te initiëren. Naargelang de leeftijdsgroep of het thema signaleert geëtaleerd kinderwerk qua aanpak toch sterke verschillen: diverse werkjes getuigen van een vrij creatieve invulling, andere daarentegen verraden nog een sturende en productgerichte aanpak, waarbij het model de toon aangeeft.

- Als gevolg van een nascholing hanteert het team een groeiboek waarbij systematisch het onderwijsleeraanbod van de leerdomeinen muzische vorming wordt geregistreerd en bewaakt. Dat werkdocument beoogt volledigheid en kan resulteren in een specifieke leerlijn. Doorgaans formuleren de teamleden in hun kortetermijnplanning hun verwachtingen gerelateerd aan de leerplandoelen.
- Uit observaties, gesprekken en kinderwerk blijkt dat de leeromgeving doorgaans voldoende kansen biedt tot creativiteit. De muzische activiteiten kaderen in een thema dat de kinderen 'beroert' en er is veelal een gevarieerd aanbod van materialen. In de combinatieklas is er bij muzische activiteiten vanuit de kortetermijnplanning differentiatie in materialen, vaardigheden of niveau. Het valt echter op dat aanvullende afspraken de gradatie over de klassen heen nog kunnen verfijnen, dat de thema's weinig kindbetrokken zijn geformuleerd, dat driedimensionale creaties beperkt worden geprogrammeerd en dat de procesmatige aanpak en het experimenteren soms nog moet wijken voor een productgerichte benadering.
- De school zet af en toe klasdoorbrekende activiteiten op. Illustratief zijn alvast de integratieactiviteiten tussen beide onderwijsniveaus en de activiteit rond de geboorte van 'Toeka' en de initiatie van het Toekalied.
- Kinderwerk siert de klaswand en/of mag – in een gepersonaliseerde draagtas – worden meegenomen naar huis; alvast een betrokkenheidsverhogende waardering voor het kind. Het is echter nog niet de gewoonte dat de kleuterleidster de boodschap van het kind registreert op het kinderwerk.

Lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststellingen

- Het team beschikt over observatiegegevens omtrent grove en fijne motoriek. Het doet nog niet systematisch een dominantieonderzoek met het oog op een gedifferentieerde aanpak bij handschriftontwikkeling.
- De bewegingsactiviteiten van de gymleraar kaderen in een niet-schoolspecifieke jaarplanning die geënt is op een verscheidenheid van vakpublicaties en is veeleer impliciet gerelateerd aan het leerplan. Watergewinning voor kleuters is aanvullend een schoolspecifiek doel.
- De motorische component krijgt voldoende aandacht door een gevarieerd aanbod van bewegingsactiviteiten zoals: gymmen, zweminitiatie en bewegingstussendoortjes. Tijdens de bijgewoonde activiteit waren de opdrachten soms gerelateerd aan het lopende thema. Binnen het GOK-beleid is een methodiek voor voorbereidend schrijven voor die school innoverend. Het valt echter op dat dit schooljaar nog geen 'schrijfdansactiviteiten' werden opgezet.
- De organisatie en materiële inrichting bieden ruim kansen tot creatief bewegingsgedrag. Illustratief hierbij zijn: de bewegingshoeken, de avontuurlijke speelplaats, de polyvalente ruimte, het aanbod van voldoende rollend materiaal en van schildersezels. De gymruimte met harde bevloering daarentegen contrasteert met de inrichting van de kleuterafdeling, waar passende structuren zijn voorzien voor de lichamelijke ontwikkeling, zoals een slaaphoekje.
- Het team heeft voldoende aandacht voor kinderen met een vertraagde motorische ontwikkeling en neemt daartoe vooral dispenserende maatregelen, onder meer in samenspraak met externe additionele hulpverleners. Uit gesprekken en documenten blijkt echter dat er te weinig formeel overleg is tussen de gymleraar en de titularissen alsook met de betrokken teamleden van het niveau lager. Dat bemoeilijkt een genuanceerde kindspecifieke beeldvorming ten aanzien van de lichamelijke ontwikkeling.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Frans

Voldoet**Vaststellingen**

- De school houdt nog niet systematisch betrouwbare outputgegevens bij om aan te tonen dat ze met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen en het leerplan Frans realiseert.
- Uit de analyse van de planningsdocumenten blijkt dat de eindtermen en leerplandoelen vanaf het vijfde leerjaar systematisch worden nagestreefd. Gevolggevend aan hun talenbeleidsplan organiseert de school aanvullend taalsensibilisering Frans vanaf de derde kleuterklas tot en met het vierde leerjaar.
- De derdegraadklassen gebruiken een onderwijsleerpakket dat middels de bijbehorende concordantietabel in voldoende mate congruent is met het leerplan en een zekere gradatie over de derdegraadklassen heen beoogt. Bovendien is er curriculumdifferentiatie voor een leerling die aansluit bij de vorige klasgroep en hanteert een leraar binnen de klasgroep terecht verschillende niveaus. Gezien de schoolspecifieke keuze voor taalsensibilisering Frans, is aanvullend overleg tussen de beide onderwijsniveaus, en tussen de vierde en de vijfde klas aangewezen.
- Uit observatie en kinderwerk blijkt echter, dat de aanpak bij taalsensibilisering Frans soms getuigt van didactische vervroeging. Illustratief is de cursorische en belerende aanpak met onvoldoende aandacht voor speelse, occasionele interacties. Ook in de derde graad is de didactische aanpak in Frans doorgaans weinig in overeenstemming met de uitgangspunten van de eindtermen van dit leergebied, dat vooral het mondelinge taalgebruik in een realiteitsgebonden context beoogt. Er zijn indicaties dat te sterk wordt gefocust op het schriftelijke taalgebruik en op grammaticale inhoud. Bovendien zijn er onvoldoende afspraken inzake het gebruik van Frans als instructietaal en fungeert ze te weinig als doeltaal.
- Naargelang de leraar focust de evaluatie vooral op het schriftelijke en in zekere mate op het mondelinge taalgebruik. Hierbij hanteert de leraar aanvullend 'evaluatiefiches' met aanduiding van foutenfrequentie, van sporen van foutenanalyse en met remediëringssuggesties. Voor kinderen met een verlicht 'werkplan' is er tevens een evaluatie op maat. Het valt echter op dat er bij de rapportering geen informatie wordt gegeven omtrent specifieke deelvaardigheden, wat een genuanceerde beeldvorming bemoeilijkt.
- Uit gesprekken blijkt dat de school binnen de scholengemeenschap zal reflecteren over een beleidsvisie Frans en over de bijbehorende problematiek van de doorstroming naar het voortgezet onderwijs.

Wereldoriëntatie**Voldoet****Vaststellingen**

- Op schoolniveau zijn outputgegevens voorhanden die aangeven in welke mate die leerplandoelen over een periode van de vorige vier schooljaren worden gerealiseerd. De resultaten van de externe toetsing van het Onderwijssecretariaat Vlaamse Steden en Gemeenten (OVSG) signaleren dat de school doorgaans ruim boven het Vlaamse gemiddelde scoort. Vorig schooljaar echter viel de score van het leergebied wereldoriëntatie net onder dat gemiddelde, om reden van de uitval van de domeinen tijd, ruimte en maatschappij. Dat resulteerde in de oprichting van een werkgroep wereldoriëntatie met het oog op een noodzakelijke bijsturing.
- De school hergroepeert de kinderen in drie combinatiegroepen die voldoende aantal lestijden wereldoriëntatie inroosteren conform de afspraken van de onderwijskoepel. De leraren beogen de verschillende leerdomeinen middels een tweejarenplan en een eigen, specifiek leerstofpakket, dat naargelang de doelgroep en het thema of onderwerp in voldoende mate gericht is op het leerplan. Op schoolniveau groeit recentelijk een jaaroverzicht van de beoogde leerplandoelen wereldoriëntatie gesorteerd per klas en thema. Alvast een handig instrument om de leerplandoelen te bewaken en om toekomstgericht passende keuzes te maken.
- Om reden van de combinatiegroep, heeft de leraar uiteraard een behoorlijk zicht op de beginsituatie van de oudste subgroep op basis van de bevindingen van het voorgaande schooljaar. Een meer specifieke beeldvorming van beoogde leerplaninhouden bij de jongste subgroep is mogelijk op basis van gegevens uit onder meer het jaarplan van de vorige klas, de tabel met nagestreefde leerplandoelen en het leerlingenwerk bij voorgaande semestriële toetsen. Over de onderwijsniveaus en combinatiegroepen heen, is er echter nog een gebrekkige beeldvorming van de individuele leervordering ten aanzien van de al dan niet verworven sleutelbegrippen, basisinzichten en vaardigheden.

- Over het algemeen formuleren leraren vrij concrete doelen in hun kortetermijnplanning en linken die soms expliciet aan het leerplan. Sommigen streven hierbij ook leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT (informatie- en communicatietechnologie) na. Doorgaans zijn er maar zelden specifieke doelen opgenomen voor de afzonderlijke jaargroepen in de combinatieklas.
- Vooral in de eerste graad volgen de thema's de jaarkring. Daarbij hebben de leerlingen eerder weinig inbreng in de themakeuze en de –uitwerking. De themaplanning in de tweede graad biedt expliciet ruimte voor occasionele interesses van de kinderen. Het valt echter op dat het feitelijke onderwijsleeraanbod er onvoldoende uitgaat van en nauwelijks dekkend is voor de verwachte leerplandoelen. De derde graad werkt een verscheidenheid van thema's uit, waarbij ook soms een maatschappelijke problematiek centraal staat. Illustratief zijn 'Recht op ontwikkeling' en het schoolproject 'De dag van de witte stok'.
- De thema's of (school)projecten zijn veelal werkelijkheidsgericht en bieden reële situaties aan, waarin de samenhang van leerinhouden van nature aanwezig is. Illustratief is de meerdaagse extramurale activiteit 'de veenklas'. Bovendien doet de school bijzondere inspanningen om het onderwijsleeraanbod te enten op een belevende waarneming. Zo is er een groeiboek dat per rubriek bezienswaardigheden per klas 'programmeert'. 'Het verkeer in de schoolomgeving', 'openbare nutsbedrijven' en 'het groen in de omgeving van de school' zijn alvast spoortrekkers. In de meeste leergroepen is er integratie van wereldoriëntatie vooral met domeinen van muzische vorming.
- Hoewel leraren thema's of projecten afspreken, is een continue en gegradeerde aanpak van wereldoriënterende inhouden over de leergroepen heen te weinig verzekerd, vooral door een gebrekkige implementatie van het leerplan. Zo neigt de aanpak in de onderbouw naar zaakonderwijs, manifesteren zich breuklijnen in de structuren van tijd en ruimte en krijgen bepaalde thema's weinig invulling vanuit meerdere invalshoeken tegelijk, wat op zich nog aanleunt bij een cursorische aanpak.
- In bepaalde leergroepen zijn er gevarieerde didactische werkvormen en beoogt de leraar actief leerlingengedrag. Illustratief zijn vormen van rollenspel en van complementair groepswerk. Tevens benutten enkele teamleden kansen tot het functionele gebruik van ICT en tot het oefenen van transferabele vaardigheden.
- De uitstap met de milieuboot, de organisatie van de veenklas en de expliciete aandacht voor het groen in de schoolomgeving illustreren de bijzondere aandacht voor het domein 'natuur'.
- Vooral in de eerste graad is er expliciete aandacht voor differentiatie bij de verwerking. Zo zijn er veelal specifieke werkbladen voor elke jaargroep. In de andere combinatiegroepen daarentegen is dat nauwelijks het geval.
- De school beschikt over voldoende leermiddelen om wereldoriënterend onderwijs aan te bieden. De referentiekaders van 'tijd' en 'ruimte' zijn voldoende voorhanden, maar sommige vertonen breuklijnen in gebruik, functie en voorstelling.
- De evaluatie gebeurt doorgaans op basis van eigen toetsen. Behalve in de derde graad en bij de externe evaluatie, zijn ze weinig afgestemd op de beoogde leerplandoelen. Uitzonderlijk zijn er summiere aanpassingen voor de subgroep bij de formatieve toetsing. De summatieve toetsen zijn echter uniform voor de hele groep. Het valt op dat het team het leergebied wereldoriëntatie evalueert als totaliteit en dat het weinig zicht heeft op de individuele leervordering binnen de samenstellende leerdomeinen.
- Vooral de structuren op schoolniveau om de leerplandoelen te bewaken, de ruimte voor realiteitsonderwijs, de integratie met muzische vorming en het aanbod van gevarieerde werkvormen met kansen tot interactie en tot transferabel leren, bepalen ei zo na een voldoende kwaliteitsvolle benadering van dit leergebied.

Muzische vorming

Voldoet

Vaststellingen

- Op schoolniveau zijn geen specifieke outputgegevens voorhanden die genuanceerd aangeven in welke mate die leerplandoelen worden gerealiseerd. Op klasniveau beschikken leraren over de individuele rapporteringcijfers van de voorgaande schooljaren. Drie cijfermatige scores geven de waardering van respectievelijk het leerdomein beeld, muziek en van het 'drieluik' drama-beweging-media. Net als in het kleuteronderwijs signaleert het geëtaleerde kinderwerk qua aanpak naargelang de leeftijdsgroep of het thema ook sterke verschillen: diverse werkjes getuigen van een vrij creatieve invulling, andere daarentegen verraden nog een sturende en productgerichte aanpak, waarbij het model de toon aangeeft.
- Als gevolg van een nascholing hanteert ook het lagereschoolteam een groeiboek waarbij systematisch het onderwijsleeraanbod van de leerdomeinen muzische vorming wordt geregistreerd en bewaakt. Het vermeldt onder meer het kerndoel, de activiteit en de materialen. Dat werkdocument beoogt volledigheid en kan resulteren in een specifieke leerlijn. Doorgaans formuleren de teamleden in hun kortetermijnplanning hun verwachtingen gerelateerd aan de leerplandoelen.
- Net als voor wereldoriëntatie is er voor de domeinen beeld en muziek een hergroepering in graadklassen. De titularissen staan in voor drama, beweging en media. Het schoolbeleid heeft de intentie om vanaf volgend schooljaar alle muzische domeinen per combinatiegroep toe te wijzen aan eenzelfde leraar.
- Uit observaties, gesprekken en kinderwerk blijkt dat er naargelang het domein, de realisatie en de leraar sprekende verschillen zijn qua visie, aanpak en creativiteit. Hoewel de muzische activiteiten veelal aansluiten bij een thema wereldoriëntatie en systematisch worden geregistreerd in het groeiboek muzische vorming zijn de uitgangspunten van het leerplan nog niet meteen gemeenschappelijk gedachtegoed. Enerzijds getuigen de bijgewoonde activiteiten van vreugde bij een kinderdans, van kansen tot creatief kinderwerk of van een veelzijdige en rijke muzikale ervaring. Anderzijds is er in bepaalde groepen overwegend tweedimensionaal pictografisch werk, is er soms weinig variatie in de aangereikte materialen, of bemoeilijkt de productgerichte aanpak van de leraar de kinderlijke expressie.
- Het team brengt de kinderen in contact met het culturele erfgoed en stimuleert de ontwikkeling van een persoonlijke smaak door vormen van kunsteducatie. Zo zien kinderen een kunstenaar aan het werk in de klas of is beeldend werk van moderne kunstenaars soms uitgangspunt voor muzische activiteiten. Het theaterbezoek in De Schakel gaf aanleiding tot het gebruik van theaterkoffers en tot een niveauoverschrijdend poppenkastspel. De schoolvoorstelling in de stedelijke academie daarentegen bleef in de bovenbouw een geïsoleerd gebeuren.
- Doorgaans krijgt het kind waardering door de etalering van zijn werkjes in de klas of in de gang. Zo zijn er demohoeckjes met beeldend werk en leeswanden met creatieve stelwerkjes. Illustratief zijn de kleurrijke dino's, de werkjes naar aanleiding van gedichtendag of de spontane boodschap van leerlingen aan hun leraar of vriendje. Hoewel sommige leraren in hun waardering ook expliciet aandacht hebben voor aspecten van expressie en creativiteit valt het echter op dat een stapel pictografisch werk nog vergeefs wacht op feedback, dat soms nog afzonderlijke toetsen worden afgenomen en dat de school de domeinen van muzische vorming nog cijfermatig evalueert en rapporteert.

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de focus:

ICT

Voldoet

Vaststellingen

- De school beschikt voorlopig nog niet over outputgegevens die aangeven in hoeverre leergebiedoverschrijdende eindtermen al dan niet werden nagestreefd. Observaties en kinderwerk signaleren dat kinderen in de 3de graad reeds ICT-vaardigheden aanwenden bij de realisatie van kinderwerk.
- De ICT-coördinatie, die dit schooljaar gestructureerd en effectief loopt, heeft prioritair werk gemaakt van een schoolspecifiek ICT-beleidsplan, geënt op een vakpublicatie van de netgebonden pedagogische

begeleidingsdienst en op de maatschappelijke verwachtingen. Het beoogt doelen op school-, leerkracht- en leerlingenniveau.

- Met het oog op het systematisch nastreven van de ICT-competenties beschikt de school over een specifiek meerjarenplan dat getuigt van het cyclische proces van kwaliteitszorg. In samenspraak met de andere teamleden werd een leerlijn middels een ICT-groeiboek ontwikkeld dat per klasgroep beoogde ICT-activiteiten programmeert. Dat wordt operationeel vanaf het schooljaar 2009-2010.
- De ICT-coördinator wil de leraren ondersteunen op technisch en onderwijskundig vlak. In dat opzicht werden de beschikbare hard- en software geïnventariseerd en bijgestuurd, en de competenties, de noden en de verwachtingen van leraren in beeld gebracht. Doorgaans zijn er ten aanzien van ICT-gebruik binnen het team nog sprekende verschillen.
- In enkele groepen zijn er vormen van ICT-integratie in het onderwijsleeraanbod. Kinderen gebruiken de computer vooral om leerinhouden in te oefenen, om materiaal op te zoeken en/of presentaties voor te bereiden. Waar mogelijk wordt ICT aangewend bij zorgverbredende ondersteuning. Het valt op dat in enkele groepen de ICT-ondersteuning nog als te vrijblijvend wordt ervaren.
- Het team is er nog niet aan toe om de vorderingen in ICT systematisch te evalueren en daarover schriftelijk te rapporteren.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.1.1 Leiderschap

6.1.2 Visie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces.

Vaststellingen

- Het beleid doet inspanningen om visies uit te schrijven en zich schoolspecifiek te profileren.
- De herstructurering was aanleiding tot een heroriëntering op onderwijs en resulteerde in een bijsturing van een schoolspecifieke visie.
- Het schoolproject van 'de kouter' expliciteert de visie op basisonderwijs. Meer concrete afspraken ten aanzien van het kleuteronderwijs zijn opgenomen in het schoolwerkplan.
- De infrastructuur, de inrichting van de lokalen, de uitrusting en de pedagogisch-didactische aanpak geven aan dat het beleid doelgericht inspanningen doet om kwalitatief kleuteronderwijs en tevens geïntegreerd basisonderwijs te realiseren.

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.1.1 Financiële middelen

6.3.1.2 Kostenbeheersing

6.3.1.3 Uitrusting

6.3.1.4 Infrastructuur

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing;
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

Vaststellingen

- Het schoolbestuur heeft bijzondere inspanningen gedaan om voor het kleuteronderwijs een nieuwe en toekomstgerichte vleugel te voorzien. Behalve de ruime klaslokalen met aangrenzend speeltuintje, is er een aangepast sanitair blok op maat van de jonge kinderen, een polyvalente ruimte – gemeenschappelijk voor beide onderwijsniveaus – en een kindvriendelijke kleuterspeelplaats. Het beleid heeft de intentie om een afzonderlijke, veilige kleuteringang te voorzien.

- Deze realisatie getuigt van weloverwogen criteria op het vlak van artistieke vormgeving, functionaliteit, veiligheid, hygiëne als van onderwijskundige noodwendigheid. Het biedt volop kansen om te groeien tot een geïntegreerde basisschool en is een voorbeeld van goede praktijk.

6.3.2 Welzijnsbeleid

6.3.2.1 Veiligheid

Vaststellingen

- Enkele gebouwen, lokalen en/of hun inrichting vertonen tekorten met betrekking tot comfort en/of veiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn.
- De vigerende reglementering tot de veiligheid van het domein van de instelling wordt nageleefd.
- Het domein van de instelling en de onmiddellijke omgeving zijn voldoende verkeersveilig.
- Er werd nog geen gevolg gegeven aan enkele opmerkingen van het brandpreventieverslag.
- Het evacuatiescenario is voorbeeldig uitgewerkt en geïntegreerd in het algemene beleid van de instelling.
- In de keuringsverslagen zijn belangrijke verbeterpunten vermeld met betrekking tot de veiligheid van de elektrische installatie(s). Er werd nog geen gevolg gegeven aan alle opmerkingen uit de keuringsverslagen.
- Niet alle punten uit de vigerende reglementering met betrekking tot een veilig gebruik van toestellen worden nageleefd.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing;
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- In het kleuteronderwijs komen de decretale leergebieden en –domeinen aan bod bij de uitwerking van de thema's. Naargelang de leraar en de activiteit worden leerplandoelen en/of decretale ontwikkelingsdoelen – of een verwijzing ernaar - opgenomen in de kortetermijnplanning. Hierbij stelt de school een digitaal bestand ter beschikking. Het valt echter op dat niet bij elke activiteit een specifiek doel wordt geformuleerd, hoewel een oplijsting van eventuele verwachtingen beschikbaar is. Tevens is het team nog zoekende om het feitelijke aanbod te bewaken.
- In het lager onderwijs zijn - voor wiskunde, Nederlands en Frans – de onderwijsleerpakketten uit de handel in voldoende mate congruent met de beoogde leerplandoelen en tevens leidraad voor een evenwichtig, gegradeerd en werkelijkheidsnabij onderwijsleeraanbod. Bij wereldoriëntatie en muzische vorming gebruiken teamleden veeleer een diversiteit van bronnen, waarbij in aanzet de leerplandoelen en het aanbod worden bewaakt middels een groeiboek. De invulling van deze leergebieden is hoofdzakelijk leraarspecifiek die naargelang de leraar, het domein en het thema doorgaans voldoende leerplangericht is. Voor lichamelijke opvoeding is het jaarplan gelinkt aan de eindtermen en de leerplandoelen. Voor handschriftontwikkeling hanteert de school een eigen methode. De neerslag ervan

in het schoolwerkplan bevat expliciet verwijzingen naar het gevolgde leerplan. Om reden van een gebrekkige implementatie van leerplannen en/of onvoldoende systematisch overleg tussen betrokken leraren zijn er over de klassen heen breuklijnen ten aanzien van wereldoriëntatie, muzische vorming, handschriftontwikkeling en lichamelijke opvoeding.

- Ten aanzien van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en ICT beschikt de school over een specifiek beleidsplan met concrete aanduiding van acties om systematisch deze competenties na te streven in de diverse jaargroepen. Voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden is de school afgestapt van haar vroegere methodiek en heeft ze recentelijk een nieuwe geïnitieerd voor beide onderwijsniveaus, die pas echt operationeel wordt vanaf 2009-2010.
- Behalve de leerplandoelen beoogt de school aanvullende doelen zonder dat de realisatie van andere maatschappelijke verwachtingen in het gedrang komt. Zo is er systematische aandacht voor watergewenning in het kleuteronderwijs en maakt het team – na samenspraak met de ouders - werk van taalsensibilisering Frans. Deze taalactiviteiten komen doorgaans echter vrij geïsoleerd en aan bod en neigen naar initiatie.
- De school heeft - overeenkomstig haar pedagogisch project – bijzondere aandacht voor de lichamelijke en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Illustratief is de organisatie van de kleuterboemeldag, het gebruik van spellenkoffers, de deelname aan sportactiviteiten en talrijke activiteiten die kaderen binnen het gezondheidsbeleid. De integratie van en gemeenschappelijke zorg voor andersvalide kinderen en de stoepkrijtactie in het kader van de aandacht voor straatkinderen bieden kansen tot medeverantwoordelijkheid en tot leren omgaan met diversiteit.
- Op klasniveau doet het team bijzondere inspanningen om hun onderwijs systematisch te evalueren middels formatieve en summatieve toetsing. Dit gebeurt doorgaans middels methodegebonden en eigen toetsen. Naargelang de leraar en het leergebied manifesteren zich nog sterke verschillen die de nood aan een coherente visie op evaluatie signaleren. Op schoolniveau zijn gestandaardiseerde tests in gebruik om de individuele vordering van de kinderen in beeld te brengen. Tevens participeert de school aan de externe toetsen van de onderwijskoepel om de effecten van haar onderwijs te meten. Hoewel de school reeds over heel wat gegevens beschikt, is er nog geen traditie van een effectief outputbeleid.

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het vooropstellen en bewaken van effecten;
- het operationaliseren van een gedragen visie;
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- Hoewel zich bepaalde breuklijnen manifesteren, heeft de school doorgaans voldoende aandacht voor continuïteit en gradatie. Hierbij zijn de integratieactiviteiten tussen kleuter- en lager onderwijs significant en geven de aangekochte onderwijsleerpakketten de toon aan. De onderwijsleerpakketten die teamleden voor bepaalde leergebieden zelf samenstellen en het aanbod in het kleuteronderwijs blijven in dat opzicht belangrijke werkelden.
- Naargelang het onderwijsniveau, het leergebied en de leraar sluit het onderwijsleeraanbod over het algemeen aan bij de leef- en ervaringswereld van de kinderen. Het is voldoende werkelijkheidsgericht en uitdagend en het biedt eveneens kansen tot transferabel leren. Illustratief is het systematische appel van de schoolleider ten aanzien van extramurale activiteiten en de organisatie van hoeken- en of contractwerk in de meeste klassen. Tegenvoorbeelden zijn echter het uitblijven van contextgegevens bij een GON-activiteit, dialectisch taalgebruik en een dirigistische aanpak.

- Het team brengt de beginsituatie van de kinderen in beeld op basis van gegevens uit 'overgangsgesprekken' en uit het 'kinddossier'. Het volgt de ontwikkeling van het individuele kind vooral middels gestandaardiseerde toetsen, en logboeknotities van doorgaans occasionele observaties in het kleuteronderwijs. Het lager onderwijs registreert de leervordering systematisch voor spelling, lezen en wiskunde. Observaties, domeinspecifieke evaluaties en rapportering op klasniveau verruimen doorgaans die oorspronkelijke beeldvorming. Het groeiende individuele kinddossier – dat systematisch wordt aangevuld onder meer met semestriële toetsen, rapporten en met bevindingen van additionele zorgverbredende interventies – maakt deel uit van het begeleidingsdossier en vergezelt het kind naar de volgende klas en geeft de longitudinale evolutie weer. Doorgaans is er weinig formeel overleg.
- Er is voldoende variatie in didactische werkvormen en in leerlingenactiviteiten. De kindbegeleiding volgt over het algemeen de suggesties tot afstemming aangereikt in de onderwijsleerpakketten. Het is echter nog niet de gewoonte om systematisch verwachtingen te expliciteren met het oog op onderwijs op maat. Hoewel er in het niveau lager een aanzet is tot curriculumdifferentiatie valt het op dat bepaalde groepsgerichte activiteiten in het niveau kleuter of in het kader van de taalsensibilisering niet meteen aansluiten bij de ontwikkeling van elk kind.
- De school doet inspanningen om de zorgverbredende werking op gang te trekken. Zo beschikt ze over een geïntegreerd zorgbeleid dat duidelijk afspraken expliciteert omtrent de eerste-, tweede- en derdelijnszorg, en tevens de groepsleraar als spilfiguur aanduidt van het zorggebeuren. Recent is het gebruik van een evaluatiefiche opgestart, waarbij de leraar na een evaluatie onder meer tekorten registreert die klassikaal of individueel dienen geremedieerd. Het geactualiseerde GOK-beleidsplan focust op preventie- en remediëring en op de sociaal emotionele ontwikkeling. Het concretiseert de verwachtingen in acties en geeft bovendien de effecten weer die richtinggevend moeten zijn bij de evaluatie. Uit observaties blijkt echter dat de invulling van de tweedelijnszorg – door de GOK-leraar- in sterke mate wordt bemoeilijkt onder meer door frequente personeelwissels. Zo was de bijgewoonde activiteit handschriftontwikkeling weinig zorgverbredend.
- Bij kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen worden diagnoses bepaald op basis van observaties en gestandaardiseerde toetsen. Het team heeft structuren opgezet om de zorgverbredende initiatieven in te vullen overeenkomstig de fasen van het proces van handelingsplanning. Uit observaties blijkt dat deze aanpak nog verder moet verfijnd en sterker moet focussen op de fundamentele tekorten. Binnen de scholengemeenschap leeft de idee om alle facetten van de zorgwerking verder te concretiseren en te integreren.
- Naargelang de leraar en de problematiek, getuigt de GON-begeleiding in zekere mate van systematiek. Veelal gaat ze in op de hulpvraag en is ze gericht op de leerling, het team en de ouders. Doorgaans is de ondersteuning doelgericht en effectief. De bijgewoonde activiteiten echter signaleren sterke verschillen zowel naar integratie, doelgerichtheid als efficiëntie.
- Behalve de afname en de verwerking van toetsen in het niveau kleuter, bestaat de zorgcoördinatie hoofdzakelijk uit interventies op schoolniveau waarbij eveneens een zorgverbredende activiteiten van additionele hulpverleners worden 'opgevolgd'. Dat resulteert onder meer in een cultuur van multidisciplinair overleg, waarbij systematisch ruimte is voor overleg met de betrokken ouders. Significant is alvast de hechte samenwerking met externe hulpverleners en de expliciete waardering van de ouders tijdens de afsluitende evaluatiebijeenkomst, waarbij passende keuzes werden gemaakt voor de betrokken leerlingen.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces;
- het operationaliseren van een gedragen visie;
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

- De school heeft diverse structuren opgezet om onderwijsactoren te informeren over de schoolwerking. Zo geeft de schoolspecifieke website nuttige informatie zoals de schoolkalender en brengt ze systematisch het relaas van diverse schoolactiviteiten in woord en beeld. Bovendien is de 'Onthaalbrochure voor instappende peuters en kleuters' gebruiksvriendelijk en tevens drempelverlagend. Een bekommernis die als het ware resulteert in een contactmoment eind oktober voor alle ouders van nieuwkomers in de eerste kleuterklas en het eerste leerjaar.
- Dankzij de kleinschaligheid zijn er ruime kansen tot intern informeel overleg. Formeel overleg en dito rapportering komen aan bod op de maandelijkse teambijeenkomsten. Zo zijn de klasmappen en het longitudinale individuele kinddossier voorwerp van overgangsgesprekken die weliswaar op eigen initiatief doorgaan. Het valt echter op dat er geen systematische rapportering is over de individuele ontwikkeling van kinderen tussen het kleuter- en lager onderwijs, zelfs niet tussen de leraren bewegingsopvoeding. Ook ten aanzien van de vordering binnen een specifiek leergebied is er intern soms nood aan meer doelgerichte en genuanceerde rapportering.
- Voor kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen daarentegen organiseert de zorgcoördinator systematisch multidisciplinair overleg, waarbij volgens noodzaak ook de ouders worden uitgenodigd. Deze rapportage is een voorbeeld van goede praktijk. Illustratief alvast is de toezegging van een GON-leraar om de startvergadering van een schoolverlater bij te wonen in de toekomstige secundaire school.
- In het kleuteronderwijs informeert de leraar uitvoerig en systematisch het klasgebeuren aan de ouders met onder meer een 'heen- en weerschrift' en het kinderwerk. Bovendien verhoogt een methodespecifieke klaspop met bijbehorend verslagboek de betrokkenheid van de ouders.
- Het lager onderwijs informeert de ouders over de individuele ontwikkeling van hun kind systematisch door middel van 'maandelijkse' en semestriële rapporteringsbeurten. Recentelijk was rapportering een schoolprioriteit. Dit leidde tot een bijsturing van de individuele rapporten. Ze geven cijfermatig een beeld van alle leergebieden en de meeste –domeinen, een gecodeerde waardering van sociale vaardigheden en attitudes en een verbale toelichting en algemene beoordeling. Bovendien biedt een midscore kansen om het behaalde resultaat te kaderen binnen de groep en krijgen de ouders op semestriële contactmomenten de kans tot verdere toelichting.
- De school is er nog niet aan toe om de leervordering in muzische vorming doelgericht en specifiek te rapporteren en de rapportering van wereldoriëntatie te preciseren naar de specifieke leerdomeinen. Tevens valt het op dat er nog geen systematische rapportering is omtrent de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT.
- Het valt op dat de school nog geen formele zelfevaluatie van het totale schoolgebeuren heeft opgezet. Evenmin resulteren opvolgingsinterventies van de schoolleider in een individuele rapportering.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De stimulerende omgang van het intern leiderschap, de onderwijsstijl en de gedreven aanpak van de meeste teamleden die kansen bieden tot het welbevinden bij de leraar en de kinderen.
- De aandacht voor de lichamelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling en voor inclusief onderwijs waarbij kinderen leren omgaan met diversiteit.
- De inspanning voor een werkelijkheidsnabij aanbod.
- De structuren op schoolniveau met het oog op een gelijkgerichte aanpak.
- De goede en effectieve samenwerking met externe onderwijsactoren.
- De aanwending van flexibele combinatiegroepen en de aanzet van doelgerichte klasdoorbrekende activiteiten.
- De aandacht voor de beeldvorming van de beginsituatie van de kinderen en voor een systematische evaluatie.
- De bijzondere aandacht voor een goede communicatie met en voor de individuele rapportering naar de ouders.
- De inspanning voor een teamgerichte zorgverbredende aanpak.
- De ontvankelijkheid en inzet van de meeste teamleden om aanvullende schoolspecifieke doelen te beogen.
- De – weliswaar recente - inspanning van het team om het onderwijsleeraanbod te bewaken met het oog op de realisatie van de leerplannen.
- Het uitgewerkte ICT-beleidsplan.
- De GON-begeleiding die goed is geïntegreerd en die getuigt van een systematische aanpak.
- De uitnodigende accommodatie, de functionele inrichting en de stimulerende uitrusting van de kleuterafdeling in het kleuteronderwijs.
- De inspanningen van het team om de ontwikkelingsdoelen na te streven in het kleuteronderwijs.
- De gevarieerde taalactiviteiten waarbij zowel het receptieve als het productieve taalgebruik worden gestimuleerd in het kleuteronderwijs.
- De inspanningen van de school om de eindtermen muzische vorming en wereldoriëntatie te realiseren in het lager onderwijs.
- Het gebruik van een groeiboek voor muzische vorming met het oog op het bewaken van het aanbod en op het gebruik van een portfolio in het lager onderwijs.
- De jaarplanning wereldoriëntatie en de aandacht voor integratie met andere leergebieden en voor gevarieerde en betrokkenheidsverhogende werkvormen in het lager onderwijs.
- De inspanningen om de individuele leervordering systematisch te evalueren en te rapporteren in het lager onderwijs.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Systematisch werk maken van een outputbeleid dat de onderwijskwaliteit in beeld brengt, analyseert, aanzet tot teamreflectie en tot borging en bijsturing.
- De zorgverbredende draagkracht verhogen door continuïteit te beogen in het zorgteam, door een professionaliseringsbeleid uit te bouwen, door zorgverbredend te interveniëren volgens de fasen van het proces van handelingsplanning, door de additionele hulpverlening systematisch en doelgericht te plannen, en door de deskundigheid van de titularis te verhogen.
- Werk maken van de implementatie van het leerplan wereldoriëntatie met het oog op het realiseren van een uitdagend, werkelijkheidsgericht, concentrisch, geïntegreerd en gegradeerd onderwijsleeraanbod.
- Werk maken van de implementatie van het leerplan muzische vorming met een bijzondere aandacht voor continuïteit en gradatie over de klassen heen en voor een procesgerichte aanpak.

- Momenten taalsensibilisering Frans beperken tot vrijblijvend en spelenderwijs kennismaken met aspecten van mondelinge taalgebruik en bij de systematische taalinitiatie Frans vooral focussen op het mondelinge taalgedrag binnen een functionele activiteit.
- Breuklijnen wegwerken in de handschriftontwikkeling, muzische vorming en wereldoriëntatie.
- De visie ten aanzien van evaluatie en rapportering bijsturen en afstemmen op de leerplannen, de leergebiedoverschrijdende eindtermen evalueren en daarover schriftelijk rapporteren; en een specifieke rapportering voor muzische vorming hanteren.
- De ICT-begeleiding op kindniveau intensifiëren.
- De school kan het professionaliseringsbeleid verhogen door een beperkt aantal prioriteiten te selecteren, door gerichte nascholingsactiviteiten op te zetten, door de implementatie van de vernieuwing op klasniveau te realiseren en door ze systematisch op te volgen.
- In het kleuteronderwijs meer differentiatie in de streefwoordenschat aanbrengen, voldoende gradatie over de groepen heen realiseren en die meer beogen tijdens de verschillende activiteiten en didactische vervroeging vermijden.
- De gymruimte meer functioneel inrichten en overleg tussen betrokken leraren intensifiëren.
- De regelgeving Basisonderwijs ten aanzien van 'Cursussen in de godsdienst en in de niet-confessionele zedenleer' (omzendbrief 08.12.1988), van 'Revalidatie- aanwezigheid van de leerlingen tijdens de lessen' (omzendbrief van 23.01.1978) en van 'Extra-muros-activiteiten in het onderwijs' (omzendbrief 22.06.1989) meer systematisch opvolgen.
- De bewoonbaarheid en veiligheid optimaliseren door radiatoren af te schermen waar nodig, door de geurhinder weg te werken in het sanitair blok, door een oplossing te zoeken voor de harde bevloering in de gymruimte, door bergruimtes te structureren en door erop toe te zien dat het meubilair is aangepast aan de lichaamsgrootte van de gebruiker.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Nihil

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999 , artikel 10:

is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Martin Descheemaeker

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur: 24 augustus 2009

Voor kennisname

De directeur/het schoolbestuur

Naam: Johan De Waele